

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI.

Zemlje OPEC+ premašile plan proizvodnje

Veliki naftaši SAD povećali prognozu dokazanih rezervi nafte

Moskva i Kijev planiraju da nastave tranzit gasa ka Evropskoj uniji

Hrvatska povećava marže za naftne distributere

SADRŽAJ

NAFTA

- Zemlje OPEC+ premašile plan proizvodnje[OVDE](#)
- Da li veliki naftaši u SAD planiraju gašenje rafinerija?[OVDE](#)
- OPEC smanjio prognozu rasta potražnja za naftom do kraja godine[OVDE](#)
- Veliki naftaši SAD povećali prognozu dokazanih rezervi nafte[OVDE](#)
- Italijani kazahstansku naftu pumpanju kroz ruski naftovod[OVDE](#)
- Svetske investicije u energetiku dostigle 3 biliona dolara[OVDE](#)
- Novom tehnologijom do nekada nedostupnih 5 milijardi barela nafte[OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cena nafte Brent[OVDE](#)

PRIRODNI GAS

- Moskva i Kijev planiraju da nastave tranzit gasa ka Evropskoj uniji[OVDE](#)
- Nemačka izdala nalog za hapšenje sabotera Severnog toka[OVDE](#)
- Evropska skladišta gasa se lepo pune[OVDE](#)
- Cene gasa u EU skaču, sve zbog problema oko nastavka snabdevanja iz Rusije... [OVDE](#)
- Evropa zbog sukoba sve manje koristi ukrajinska skladišta gasa[OVDE](#)
- Azerbejdžan povećao izvoz gasa u Evropu za 13 odsto[OVDE](#)
- Austrija: Veliki rizik od prestanka isporuka ruskog gasa[OVDE](#)

REGION

- Rast bruto dobiti MOL grupe u prvom polugodištu..... [OVDE](#)
- Hrvatska povećava marže za naftne distributere..... [OVDE](#)
- Geoplin: Prekid isporuke ruskog gasa preko Ukrajine pitanje vremena..... [OVDE](#)
- Jadransko-jonski gasovod i terminal LNG ključni za Crnu Goru[OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu[OVDE](#)

Zemlje OPEC+ premašile plan proizvodnje

Zemlje OPEC+ povećale su proizvodnju nafte u julu za 260.000 barela dnevno (bpd), na 34,7 miliona barela dnevno, i premašile plan, uzimajući u obzir sva dobrovoljna smanjenja, za 930.000 bpd, saopštila je Međunarodna agencija za energiju (IEA) u avgustovskom izveštaju, prenosi **TASS**. Prema IEA, ciljni nivo proizvodnje zemalja OPEC+ po sporazumu o smanjenju proizvodnje nafte, uzimajući u obzir dobrovoljna smanjenja za jul, bio je 33,76 miliona barela dnevno, dok je stvarna proizvodnja dostigla 34,7 miliona barela dnevno. To znači da je višak proizvodnje bio oko 930.000 barela dnevno.

Prema IEA, zemlje koje najviše premašuju svoje proizvodne obaveze su Irak (za 430.000 bpd), UAE (za 390.000 bpd) i Rusija (za 250.000 bpd).

Saudijska Arabija je u julu povećala proizvodnju za 140.000 bpd, premašivši plan za 30.000 bpd. Irak je povećao proizvodnju za 80.000 barela dnevno, iako je trebalo da ima smanjenje proizvodnje kao deo kompenzacije prekomerne proizvodnje.

Počevši od prvog kvartala 2024. godine, nekoliko zemalja OPEC+, uključujući Rusiju i Saudijsku Arabiju, dobrovoljno smanjuju proizvodnju nafte za ukupno 2,2 miliona barela dnevno kako bi uravnotežile tržište. Prvobitno je mera trebalo da važi samo tokom prvog kvartala, ali je potom proširena na drugi i treći kvartal. Pored toga, brojne zemlje OPEC+, uključujući Rusiju i Saudijsku Arabiju, dobrovoljno smanjuju proizvodnju nafte za ukupno 1,66 miliona barela dnevno od proleća 2023. do kraja 2025. godine.

Da li veliki naftaši u SAD planiraju gašenje rafinerija?

Nakon niza velikih spajanja u istraživanju i proizvodnji nafte, potencijalni američki rafinerijski kartel – „mini OPEC na američkom tlu“ – mogao bi da se formira sa nekim od prvih koordinisanih

politika za smanjenje prerađivačkih kapaciteta u ovom kvartalu zbog pada potražnje i straha od globalna prezasićenost sirovom naftom raste, prenosi [Oilexp.ru](https://www.oilexp.ru).

Bloomberg izveštava da četiri velike rafinerije, uključujući Marathon Petroleum, vlasnika najveće američke rafinerije, planiraju da smanje prerađivačke kapacitete u 13 svojih fabrika na prosečnih 90%, što je 4% manje u odnosu na isti kvartal 2023. Slično, PBF Energi najavio planove za preradu najmanje količine sirove nafte u tri godine. Phillips 66 će pokrenuti rafinerije na nivoima blizu dvogodišnjeg minimuma, a Valero Energi očekuje da će uskoro smanjiti preradu sirove nafte.

Četiri velike rafinerije predstavljaju oko 40% kapaciteta SAD za preradu sirove nafte u dizel, mlazno gorivo, benzin i druge ekonomski važne sirove proizvode. Zabrinutost zbog usporavanja širi se ne samo na američku ekonomiju, već i na Kinu, smanjujući potražnju za sirovom naftom i smanjujući profit rafinerija.

„OPEC je prvi poklekao, smanjivši svoje prognoze rasta globalne potražnje za naftom za 2024. i 2025. prvi put od jula 2023”, tvrdi Bachar EL-Halabi iz robne kompanije Argus.

„Male marže prerade postavljaju teren za još jednu rundu intenzivnog održavanja rafinerije u SAD na jesen... i to će se preneti na bilans stanja i mogao bi povećati cenu američke nafte do kraja godine”, tvrdi Vikas Dvivedi, globalni strateg za naftu i gas u kompaniji Mackuari.

On je rekao da je potencijal da ponuda nadmaši potražnju smanjio geopolitičke rizike koji nastaju na Bliskom istoku, objašnjavajući: „Tržište više nije spremno da plaća ogromnu premiju za ovo jer tenzije još nisu dovele do gubitka snabdevanja”.

Dvivedi očekuje da će cene sirove nafte tipa Brent u proseku oko 75 dolara po barelu u četvrtom kvartalu i pasti na 64 dolara po barelu u drugom kvartalu sledeće godine.

Glavni komercijalni direktor Rick Hesling rekao je da će Marathon „ekonomski raditi sa 90%“ kapaciteta u trećem kvartalu, što je višegodišnji minimum. On je istakao da ekonomski oporavak Kine ostaje veliki izazov i da bi OPEC mogao da izazove nestabilnost politike u kratkom roku.

OPEC smanjio prognozu rasta potražnja za naftom do kraja godine

OPEC je u smanjio svoju prognozu rasta globalne potražnje nafte u 2024. navodeći mekša očekivanja za Kinu, smanjenje koje naglašava dilemu sa kojom se suočava šira grupa OPEK+ u povećanju proizvodnje od oktobra, prenosi **Reuters**.

Ovo je prvo smanjenje prognoze OPEC-a za 2024. otkako je napravljeno u julu 2023., a dolazi nakon sve većeg broja znakova da je potražnja u Kini zaostala od očekivanja zbog pada potrošnje dizela i pošto kriza u sektoru nekretnina koči ekonomiju.

U mesečnom izveštaju od ponedeljka, Organizacija zemalja izvoznica nafte saopštila je da će svetska potražnja za naftom porasti za 2,11 miliona barela dnevno u 2024. godini, u odnosu na rast od 2,25 miliona barela dnevno koji se očekivao prošlog meseca.

Postoji velika podela u prognozama rasta potražnje za 2024. zbog razlika u odnosu na Kinu i tempo prelaska sveta na čistija goriva. Procene OPEC su i dalje visoke i trebaće vremena da se poklope sa daleko nižim stavom Međunarodne agencije za energiju.

„Ova mala revizija odražava stvarne podatke primljene za prvi kvartal 2024. i u nekim slučajevima za drugi kvartal, kao i ublažavanje očekivanja za rast potražnje za naftom u Kini u 2024.“, navodi se u izveštaju OPEC-a.

OPEC je saopštio da je ovogodišnji rast

potražnje i dalje iznad istorijskog proseka od 1,4 miliona barela dnevno koji je zabeležen pre pandemije COVID-19 2019. godine, što je izazvalo pad u upotrebi nafte, i da će potražnja za letnjim putovanjima ostati jaka.

„Uprkos sporom rasta tražnje tokom letnje sezone u odnosu na prethodnu godinu, očekuje se da će potražnja za gorivom u transportu ostati solidna zbog zdrave putne i vazdušne mobilnosti.

U izveštaju, OPEC je takođe smanjio procenu rasta potražnje za narednu godinu na 1,78 miliona barela dnevno sa prethodnih 1,85 miliona barela dnevno, takođe na vrhu onoga što industrija očekuje.

Nafta je prošle nedelje dotakla najnižu cenu ove godine blizu 75 dolara po barelu zbog zabrinutosti zbog kineske potražnje i moguće recesije u SAD. Cene su bile stabilne nakon objavljivanja izveštaja, trgovajući iznad 80 dolara.

Veliki naftaši SAD povećali prognozu dokazanih rezervi nafte

Uprava za energetske informacije SAD (EIA) tvrdi da su kompanije za naftu i gas kojima se javno trguje zabeležile povećanje dokazanih rezervi za prošlu godinu za dodatnih 2 milijarde barela, uprkos rastućim troškovima istraživanja i razvoja u Severnoj Americi i Latinskoj Americi.

Prema EIA analizi, došlo je do povećanja dokazanih rezervi za 1% za 175 javnih preduzeća u 2023. U napomeni upozorenja, EIA je rekla da je njena analiza zasnovana na dokumentima dotičnih kompanija kojima se javno trguje, za koje procenjuje da su predstavljale približno 50% ukupne proizvodnje nafte izvan OPEC-a prošle godine. Podaci ne uključuju privatne proizvođače.

Povećanje dokazanih rezervi potpomognuto je napretkom u oporavku, proširenjima projekta i novim otkrićima, zajedno sa revizijama ranijih podataka o proizvodnim kapacitetima.

Istovremeno, EIA je primetila da troškovi istraživanja i razvoja rastu, procenjujući da je sada za američke kompanije oko 20% skuplje da povećavaju rezerve, a 10% skuplje za kanadske kompanije.

Takođe u ponedeljak, EIA je objavila svoju kratkoročnu energetska prognozu (STEO), predviđajući porast globalne potrošnje tečnih goriva od 1,1 miliona barela dnevno ove godine i rast od 1,6 miliona barela dnevno sledeće godine. Ukupno, EIA predviđa da će potrošnja nafte i drugih tečnih goriva ove godine dostići 102,94 miliona barela dnevno, a 2025. 104,55 miliona barela dnevno. Ovo u poređenju sa ukupnom potrošnjom iz 2023. od 101,80 miliona barela dnevno. Od tog predviđenog ukupnog iznosa za 2024. godinu, SAD će imati 20,45 miliona bpd, a zatim Kina, sa 16,34 miliona bpd.

Italijani kazahstansku naftu pumpanju kroz ruski naftovod

Kompanija Eni počela je da isporučuje naftu iz Kazahstana preko ruskog naftovoda Družba. Ovo tvrdi list Vedomosti pozivajući se na izvore, a prenosi **oreanda news**.

Snabdevanje Nemačkom sirovinama vrši kazahstanska „ćerka“ Enija Agip Caspian Sea. U junu je preko teritorije Rusije isporučila oko 20 hiljada tona nafte. Agip Caspian Sea je postala treća kompanija iz Kazahstana koja je izvozila naftu u Nemačku kroz Družbu nakon Karachaganak Petroleum Operating i Inpek North Caspian Sea, podružnice japanskog Inpeka.

Pored pumpanja kroz naftovod, Agip Caspian Sea transportuje naftu i morem: od januara do juna je otpremio 40,5 hiljada tona kroz Novorosijsk i još 50,5 hiljada tona nafte kroz Ust-Lugu.

Italijanska kompanija poseduje 100 odsto Agip Caspian Sea. U Severnokaspijskom projektu, koji obuhvata razvoj polja Kašagan na kaspijskom šelfu, poseduje 16,81 odsto. Pored Enija, projektom se bave i „ćerke“ britansko-holandskog Shell-a, američkog ExxonMobil-a i francuskog

TotalEnergies-a (po 16,81 odsto), kineskog CNPC (8,33 odsto), japanskog Inpek-a (7,56 odsto) i kazahstanskog Kazmunaigas-a (16,87 odsto).

Dve rafinerije u Nemačkoj, kao i pogoni u Poljskoj, priključeni su na severni krak Družbe, a preduzeća u Mađarskoj, Slovačkoj i Češkoj na južni. Ovaj cevovod je pogodan za evropske kupce, jer se sirovine koje ulaze u sistem od različitih dobavljača mešaju u homogenu izvoznju klasu.

Svetske investicije u energetiku dostigle 3 biliona dolara

U najnovijem izveštaju o stanju investicija u globalnom energetskom sektoru, Međunarodna agencija za energetiku (IEA) navodi da optimistične procene rekordnih investicija u sektoru proizilaze iz činjenice da je, uprkos kraju ere jeftinog zaduživanja i većih troškova finansiranja, s druge strane, suočavamo se sa jačanjem lanaca snabdevanja i smanjenjem troškova ključnih komponenti, pri čemu su cene solarnih ćelija u poslednje dve godine pale za trećinu, a cene sirovina potrebnih za zelenu tranziciju, posebno cene metala potrebnih za pravljenje baterija, takođe naglo padaju, prenosi **Nas-stik.si**

Istovremeno, analitičari IEA ukazuju na značajan investicioni disbalans, budući da se većina ulaganja u čistu energiju i dalje odvija uglavnom u razvijenim zemljama, dok je nivo ulaganja u privredu u razvoju i dalje na niskom nivou, uprkos vidljivom rastu. Tako bi, prema procenama, investicije u čistu energiju u ovim zemljama ove godine trebalo da dostignu ukupno blizu 320 milijardi dolara, od čega će 40 milijardi dolara biti u afričkim zemljama. To je još jednom više nego 2020. godine, ali i dalje znatno manje nego u razvijenim zapadnoevropskim zemljama (370 milijardi), SAD (300 milijardi) i Kini (680 milijardi). Dakle, udeo zemalja u razvoju u ukupnim investicijama u globalni energetski sektor iznosi samo 15 odsto, što je i po obimu i po udelu još uvek znatno ispod iznosa neophodnih da bi se obezbedio pristup energiji za sve i da bi se održivo zadovoljilo rastuća globalna potražnja za energijom.

Potreba za skladištenjem viškova energije iz obnovljivih izvora po satu i obezbeđivanje veće fleksibilnosti takođe diktira povećanje investicija u skladišne jedinice, za koje se očekuje da će ove godine premašiti 50 milijardi dolara, ali postoji i veoma veliki jaz između razvijenih zemalja i ostatak sveta u ovoj oblasti.

Novom tehnologijom do nekada nedostupnih 5 milijardi barela nafte

Proboj u proizvodnji nafte za koji proizvođači kažu da može bezbedno da koristi polja ultra visokog pritiska mogao bi da pusti u proizvodnju do 5 milijardi barela ranije nedostupne sirove nafte, kažu analitičari, prenosi **Reuters**.

Chevron je ispumpao prvu naftu iz polja pri pritisku od 20.000 funti po kvadratnom inču, za trećinu većem od bilo koje prethodne bušotine. Njegov Anchor projekat vredan 5,7 milijardi dolara koristi specijalno dizajniranu opremu iz NOV, Dril-Quip (DRK.N), otvara novu karticu i brodove za bušenje iz Transocean-a (RIGN.S), otvara novu karticu.

Druga američka naftna kompanija počela je da crpi iz prve Anchor bušotine u nedelju, a druga je već izbušena i blizu spremnosti za pokretanje, rekao je Brus Nimajer, šef američkog istraživanja i proizvodnje nafte.

Nova oprema obećava da će Chevron's Anchor i slični projekti Beacon Offshore Energy i BP isporučiti kombinovano 300.000 barela nove nafte i staviti 2 milijarde barela ranije nedostupne američke nafte na dohvat proizvođača, rekla je ona.

BP ima sopstvenu tehnologiju visokog pritiska za koju se nada da može da iskoristi 10 milijardi barela poznate nafte. Njegov prvi 20k projekat, Kaskida, otkriven je 2006. godine i odbačen zbog nedostatka tehnologije visokog pritiska.

Slična naftna polja visokog pritiska i visoke temperature koja bi imala koristi od 20k tehnologije nalaze se na obalama Brazila, Angole i Nigerije, rekao je Aditya Ravi, analitičar kompanije Ristad Energy. Meksički zaliv će biti poligon za novu opremu.

Brazil ima veliki razvoj na moru koji su „glavni kandidati za buduću primenu tehnologije od 20 hiljada zbog svog složenog okruženja visokog pritiska i visoke temperature“, rekao je on.

Uključujući polja van SAD, više od 5 milijardi barela poznate nafte i gasa poznatih resursa na globalnom nivou moglo bi imati koristi od tehnologije, rekao je Ravi. Te količine su jednake oko 50 dana trenutne globalne proizvodnje.

Moskva i Kijev planiraju da nastave tranzit gasa ka Evropskoj uniji

Moskva i Kijev planiraju da nastave tranzit gasa ka Evropskoj uniji, uprkos vojnim akcijama koje se odvijaju u blizini ključne tačke tranzita gasa, gasne merne stanice Sudža u Kurskoj oblasti, piše **Bloomberg**.

I Rusija i Ukrajina imaju finansijsku korist od održavanja isporuka gasa. Kijevu, čija je ekonomija uništena poslednjih godina, tranzit plavog goriva iz Rusije obezbeđuje najvažniji profit za zemlju: 2021. godine pumpanje gasa donelo je Ukrajini oko milijardu dolara. U međuvremenu, za Moskvu, Evropska unija ostaje jedan od najvećih kupaca gasa iz gasovoda.

U ovom trenutku Gasprom nastavlja da snabdeva gasom preko gasne merne stanice Sudža, dnevne isporuke su stabilne u regionu od 37 do skoro 40 miliona kubnih metara. U međuvremenu, GMS Sudža na teritoriji istoimenog sela u Kurskoj oblasti Ruske Federacije je pod kontrolom Oružanih snaga Ukrajine, tvrdi Bloomberg, stanica je oštećena, pa je nejasno kako Gasprom prilagođava količine na dnevnoj bazi.

Nemačka izdala nalog za hapšenje sabotera Severnog toka

Nemačka policija veruje da je muškarac, za koga je poznato da je živio u Poljskoj, bio jedan od ronilaca koji su postavili eksplozivne naprave na cevovode koji vode od Rusije do Nemačke ispod Baltičkog mora u septembru 2022. godine, objavile su

OD SADA I U BUGARSKOJ!

Koristi LUKOIL karticu lojalnosti za super popuste u CRNOJ GORI, MAKEDONIJI, HRVATSKOJ i BUGARSKOJ.

LUKOIL

UVEK U POKRETU!

danas novine SZ i Die Zeit i nemački javni servis ARD, pozivajući se na neimenovane izvore, prenosi **Blic** izveštaj Reutersa.

Kancelarija nemačkog glavnog tužioca odbila je da komentariše izveštaj.

Nemačka je u junu zatražila od Poljske da uhapsi Volodimira Z. (44), navodi se u izveštaju. Danas je magazin Spigel, pozivajući se na izvore, objavio da veruje da je osumnjičeni napustio Poljsku. Poljska je potvrdila da je primila evropski nalog za hapšenje osumnjičenog za napad na gasovode Severni tok 2022. godine, koji su izdale nemačke vlasti.

Iz poljskog nacionalnog javnog tužilaštva su, na pitanje da prokomentarišu evropski nalog za hapšenje koje su izdale nemačke vlasti u vezi sa napadom na gasovode Severni tok, rekli da je takav nalog dobijen, prenosi Reuters.

Poljsko tužilaštvo je, međutim, naglasilo da osumnjičeni nije uhapšen u Poljskoj jer je napustio teritoriju te zemlje i otišao u Ukrajinu početkom jula.

Još jedan muškarac i žena, takođe ukrajinski instruktori ronjenja, osumnjičeni su za sabotažu, ali do sada za njima nisu izdati nalozi za hapšenje, navode pomenuti mediji.

PREUZMI
MOL MOVE
APLIKACIJU!

Pogodnosti nivoa koji postigneš traju 12 meseci.

Dobrodošao/la Anka!
Ti si na Green nivou.
Uživaj u svojim pogodnostima!

738
broj poena

Potrebni broj poena do sledećeg nivoa (Silver): 252

molmove.rs

Evropska skladišta gasa se lepo pune

IZABERITE PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Vidimo se na EKO benzinskim stanicama!

Značaj rezervi gasa posebno se pokazao tokom poslednje energetske krize, kada je zbog ruske intervencije u Ukrajini obustavljena isporuka ruskog gasa, a zemlje uvoznice morale su za kratko vreme da pronađu alternativne puteve i zamenske izvore. Mere koje je EU usvojila s tim u vezi, uključujući opredeljenje za smanjenje potrošnje i ubrzanje punjenja skladišta gasa, bile su uspešne i, sudeći prema navedenim podacima, uslovi za obezbeđenje snabdevanja ovim energentom biće povoljni i pre nego što sledeće grejne sezone. Prema sporazumu, evropska skladišta gasa trebalo bi da budu popunjena najmanje 90 odsto do 1. novembra, prenosi [nas-stik.rs](https://www.nas-stik.rs)

Prema poslednjim informacijama kompanije Plinovodi, evropski operateri su u okviru redovne mesečne koordinacije potvrdili stabilan rad evropskih prenosnih sistema, a slovenački gasni sistem takođe radi bez posebnosti.

Cene gasa u EU skaču, zbog problema oko snabdevanja iz Rusije

Cene energenata u Evropi su porasle jer je zabrinutost oko isporuke ruskih gasovoda širom Ukrajine izazvala nestabilnost na tržištima gasa i električne energije, prenosi [BNN Bloomberg](https://www.bnnbloomberg.com). Zabrinutost tržišta je velika iako se isporuke gasa iz ruskog gasovoda nastavljaju preko Sudže koja je pod kontrolom ukrajinskih snaga.

Evropa je smanjila zavisnost od ruskog gasa ruskim isporukama gasa posle 2022. godine, ali se neke zemlje — posebno Austrija i Slovačka — i dalje oslanjaju na to. Sudža je sada jedina operativna tranzitna stanica za ruske tokove preko Ukrajine ka Evropskoj uniji.

Fokus je takođe na norveškim pogonima koji će biti na remontu kasnije ovog meseca, zajedno sa manjim zalihama od nordijskog proizvođača usred nekih tekućih radova.

Konkurencija Evrope sa Azijom za TNG može dodatno zaoštriti stanje na tržištu. Za sada, povišene cene gasa tokom ključne sezone zaliha verovatno će privući više zaliha iz SAD, najvećeg dobavljača.

Evropski uvoz LNG-a je pao u julu, dok su potrošači u Aziji kupili najviše LNG iz SAD od 2022. godine, pokazuju podaci o praćenju brodova koje je prikupio Bloomberg.

Manja potražnja za LNG u Aziji ovog meseca, delimično zbog sniženja temperatura i povećanog geopolitičkog rizika na Bliskom istoku, menja profitabilnost transportnih ruta LNG, „otvarajući potencijal za transport više američkog LNG u Evropu“, navodi S&P Global Commodity Insights.

Ipak, konkurencija za LNG ostaje žestoka, kao što je prošli mesec ilustrovao koliko brzo bi evropski protok goriva mogao presušiti. Toplotni talasi, posebno u Aziji, pomogli su u povećanju potražnje. Kapacitet Kine za snabdevanje gasom se brzo širi, iako je porast ograničen visokim troškovima i dostupnošću zaliha goriva, navodi BloombergNEF.

Evropa zbog sukoba sve manje koristi ukrajinska skladišta gasa

Evropljani napuštaju ukrajinska podzemna skladišta gasa zbog ruskih napada; jednostavno se plaše da odatle neće moći da vrate gas, piše **Financial Times**.

Trend smanjenja obima evropskog gasa u ukrajinskim skladištima u potpunosti se pokazao ovog leta. Uprkos činjenici da Ukrajina poseduje najveća podzemna skladišta gasa u Evropi, rezerve u njima se očigledno smanjuju zbog odbijanja evropskih preduzeća da koriste takve usluge. Ukupan kapacitet podzemnih skladišta gasa (UGS) u Evropi je 100 milijardi kubnih metara, a EU je potrebno 350-500 milijardi kubnih metara gasa da prođe kroz grejnu sezonu – sve zavisi od vremenskih prilika. Ukrajina je evropskim kompanijama ponudila 10 milijardi kubnih metara od svojih 30 milijardi kubnih metara kapaciteta, a prošle godine su Evropljani uskladištili 2 milijarde kubnih metara u ukrajinskim pogonima UGS.

Međutim, nakon udara na objekte energetske infrastrukture u zemlji, situacija se promenila. Prema podacima Argusa, u prvim mesecima leta evropske kompanije su upumpale gas u ukrajinske PHS 15,4 miliona i 51,9 miliona kubnih metara, dok je u periodu jun-jul 2023. bio na nivou od 102,7 miliona i 586,6 miliona kubnih metara, respektivno.

Osim toga, pale su i cene gasa u EU. Ako je prošle godine korist od skladištenja gasa u ukrajinskim podzemnim skladištima gasa bila oko 20 evra po 1 MWh, sada je pala na 5 evra.

Analitičari su za FT objasnili da uz takve pogodnosti, kompanije iz EU ne žele da rizikuju slanje svog gasa u ratnu zonu: on neće nestati sa zemlje, ali je nemoguće da ga ispumpaju u pravom trenutku ako se nadzemna infrastruktura za skladištenje je uništena.

Dakle, trgovcima su potrebni dodatni podsticaji za preuzimanje rizika. Bankarske garancije bi to mogle da obezbede. Ali prema proračunima visokog zvaničnika EU na koje se poziva FT, Kijev bi mogao da dobije 200 miliona od evropskih trgovaca, ali bi garancija morala biti milijardu. „Ako želite da podržite Ukrajinu, samo im dajte milijardu evra“, rekao je zvaničnik EU.

Azerbejdžan povećao izvoz gasa u Evropu za 13 odsto

Tokom 7 meseci u Azerbejdžanu je proizvedeno 29,5 milijardi kubnih metara prirodnog gasa. Iz ACG-a je izvučeno 7,7 milijardi kubnih metara gasa, a iz Šah Deniza 16,5 milijardi kubnih metara, saopštio je Ministarstvo energetike ove zemlje, prenosi [replica online.ro](#).

Prema podacima ministarstva, Abšeron i SOCAR proizveli su 0,9 milijardi kubnih metara gasa, odnosno 4,4 milijarde kubika gasa. Transport gasa je veći za 1,3 milijarde kubnih metara u odnosu na isti period prošle godine.

U ovom periodu prodaja gasa iznosila je oko 14,7 milijardi kubnih metara, što je za 5,7% više u odnosu na isti period prethodne godine. U januaru-julu ove godine Turskoj je prodato blizu 5,8 milijardi kubnih metara gasa, Evropi 7,5 milijardi kubnih metara, a Gruziji 1,4 milijarde kubnih metara gasa. U ovom periodu preko TANAP-a u Tursku je izvezeno 3,3 milijarde kubnih metara gasa.

Od puštanja u rad do 1. avgusta 2024, više od 641,4 miliona tona nafte (uključujući kondenzat) i 449,5 milijardi kubnih metara gasa izvučeno je iz Azeri-Chirag-Gunashli i Shah Deniz. Iz Azeri-Chirag-Gunashli je izvučeno 594,4 miliona tona nafte i 224 milijarde kubnih metara gasa. Iz Šah Deniza je izvučeno oko 225,5 milijardi kubnih metara gasa i skoro 47 miliona tona kondenzata. Do danas je izvezeno oko 639,5 miliona tona nafte (uključujući kondenzat) i oko 160,7 milijardi kubnih metara gasa, navodi [Stiripesurse.ro](#)

Austrija: Veliki rizik od prestanka isporuka ruskog gasa

Austrija je uverena da postoji ogroman rizik od prekida isporuke gasa iz Rusije, što bo donelo negativne posledice po zemlju, saopštio je austrijsko ministarstvo energetike, prenosi [Bloomberg](#).

„Sve dok postoji zavisnost od isporuka ruskog gasa, postoji ogroman rizik od odgovarajućeg neuspeha snabdevanja sa dalekosežnim posledicama“, saopštio je Ministarstvo.

Austrija je pojasnila da treba što pre da smanji zavisnost od ruskog gasa. Prema Bloombergu, izveštaj austrijske vlade ukazuje da zemlja može da zadovolji svoje potrebe za uvozom gasa preko gasovodnih kapaciteta iz Italije i Nemačke.

Osim toga, austrijske vlasti su se obavezale da će zaustaviti uvoz ruskog gasa do kraja 2027. godine kao deo transformacije energetskeg sistema zemlje. Odgovarajuća mapa puta može biti predstavljena pre izbora 29. septembra.

Rast bruto dobiti MOL grupe u prvom polugodištu

MOL Grupa je u prvih šest meseci ostvarila dobit pre oporezivanja od 916 miliona dolara, što predstavlja povećanje od 19 odsto u odnosu na prošlu godinu, dok je u drugom kvartalu dostigla 534 miliona dolara, prenosi **seebiz**.I rafinerije i marketing i istraživanje i proizvodnja su ostvarili stabilne i pouzdane finansijske rezultate zahvaljujući stalnoj tražnji u rafinerijama i marketingu i nešto višim cenama ugljovodonika. Rezultat Službe za korisnike bio je vođen obimom prodaje goriva i daljim jačanjem marže u segmentu bez goriva.

U istraživanju i proizvodnji, obim proizvodnje nafte i gasa ostao je iznad predviđenog, u ukupnom iznosu od 92,1 mboepd u drugom kvartalu 2024. zahvaljujući većoj međunarodnoj proizvodnji u KRI Shaikanu i Kazahstanu, takođe podstaknutim povećanjem proizvodnje u Mađarskoj i Hrvatskoj na kvartalnoj osnovi. Jedinični operativni troškovi Grupe ostali su nepromenjeni u poređenju sa prethodnim kvartalom, na 5,8 USD/boe, zbog stroge kontrole troškova i povoljnih kretanja cena energije.

Rezultati rafinerija i marketinga bili su vođeni snažnom tražnjom, dok je povećanje marže prerade neutralisalo negativne efekte smanjenja poreza na naftu Brent-Ural. Petrohemijaska marža je blago porasla u odnosu na prethodni kvartal, u skladu sa nižim cenama energije. MOL je postigao dve velike prekretnice u Tisaujvarošu: pokretanje kompleksa poliola vrednog 1,3 milijarde evra u maju i početak faze projektovanja jedinice za hemijsku reciklažu od 40 ktpa.

Hrvatska povećava marže za naftne distributere

Vlade Hrvatske je usvojila Uredba o utvrđivanju najviših maloprodajnih cena naftnih derivata, kojom je utvrđeno povećanje marži za distributere naftnih derivata za 0,03 evra, tvrdi **Bloombergadria**.

Iz Vlade navode da su proteklih meseci pratili kretanje cena na tržištu i donijeli mjere kako bi hrvatskim građanima osigurali niže cene goriva, ali s obzirom na to da cijene na tržištu padaju već četvrtu sedmicu zaredom, građani neće osetiti posledice tog povećanja marži.

„Ova mera je doneta sa ciljem da se obezbedi snabdevanje, s obzirom da mali distributeri već duže vreme posluju u teškim uslovima“, navodi se u saopštenju Vlade.

Dodaju da će povećanje marže malim distributerima omogućiti lakši rad i obezbediti stabilnost snabdevanja naftnim derivatima uprkos izazovima na tržištu.

Grupa Petrol je podržala odluku hrvatske Vlade. Naglasili su da ova odluka predstavlja značajan korak ka stabilizaciji tržišta i poticanju daljnjih ulaganja u hrvatski energetskektor.

Bez mera i ako se maloprodajne cene slobodno formiraju, cene bi bile 1,55 evra po litru za dizel gorivo, 1,50 evra po litru za plavi dizel, 1,41 evra po litru za cisterne po litru za TNG za boce.

Slovenački Geoplin: Prekid isporuke ruskog gasa preko Ukrajine pitanje vremena

Ukrajinske vojne operacije u oblasti ruske Sudže, gde postoji operativni punkt za transport ruskog prirodnog gasa u Evropu preko Ukrajine, mogle bi da ubrzaju ukrajinski prekid tranzita gasa za samo nekoliko meseci, rekao je Geoplin za **STA**. Ukrajina je više puta isticala da neće produžiti ugovor o tranzitu ruskog gasa.

Prema najvećem slovenačkom veletrgovcu gasa, ukrajinska strana već duže vreme ponavlja da nema nameru da produžava ugovor o tranzitu ruskog gasa kroz Ukrajinu, koji ističe krajem ove godine, ali će pomoći potencijalnim Evropljanima. zainteresovan za nabavku ruskog gasa na ukrajinsko-ruskoj granici i tranzit ka Evropi.

„Ako dođe do poremećaja u tranzitu, Evropa će u skladu sa tim morati da zameni sadašnje količine, verovatno sa severa i juga. Obe promene će verovatno imati jači uticaj na volatilnost cena manje likvidnih trgovačkih mesta, posebno austrijskog VTP, uprkos činjenici da Austrija inače ubrzano menja strukturu svojih izvora snabdevanja“, napisali su.

Prema njihovim rečima, eventualni poremećaji u saobraćaju kroz punkt u Suži imali bi takav efekat samo nekoliko meseci ranije.

Slovenija dobija gas i preko pomenutog austrijskog punkta - to je veliko gasno čvorište Baumgarten na istoku zemlje. Prema podacima Agencije za energetiku, Austrija je prošle godine dobila 68,3 odsto ukupno uvezenog gasa. Prema oceni agencije, i prošle godine je udeo ruskog gasa u uvozu iz Austrije bio dominantan.

Slovenija gas dobija iz raznih izvora, ali se prošle godine, osim uvozom iz Austrije, snabdevala uglavnom uvozom iz Alžira. Odatle je, prema podacima Agencije za energetiku, preko Italije putovalo 28,3 odsto ukupnog uvezenog gasa.

Rusija je pre izvesnog vremena najavila da će Ukrajina, ako ne obnovi ugovor o tranzitu ruskog gasa preko svoje teritorije, pronaći alternativne puteve snabdevanja. Između ostalog, pominju se i pošiljke u obliku tečnog gasa.

Jadransko-jonski gasovod i terminal LNG ključni za Crnu Goru

Jadransko-jonski gasovod (IAP) i izgradnja LNG terminala u Baru predstavljaju projekte od ključnog značaja za budućnost Crne Gore, sa potencijalom da poboljšaju energetska stabilnost zemlje i donesu dugoročne ekonomske i geopolitičke koristi, tvrdi ministar rudarstva, nafte i gasa Admir Šahmanović, a prenosi **Pobjeda**.

Ovi projekti ne samo da povećavaju energetska sigurnost, već i jačaju infrastrukturu i doprinose regionalnoj saradnji.

Suočena sa izazovima i mogućnostima u energetska sektoru, Crna Gora nastoji da svoju politiku uskladi sa evropskim standardima i poboljša energetska stabilnost. Ministarstvo rudarstva, nafte i gasa igra ključnu ulogu u oblikovanju ove energetske tranzicije.

NEDELJA

